

Stane:

Za celo leto . . . . . K 20—
za pol leta . . . . . 10—
za četr leta . . . . . 5—
za 1 mesec . . . . . 1'70

Posamezna številka 60 vin.

Uredništvo in upravnštvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), prtičje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 9

Ptuj, 29. februarja 1920

II. letnik

Članom in članicam krajevnih organizacij JDS!

V nedeljo, dne 29. februarja 1920 se vrši ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani

velik javen SHOD

na katerem poročajo bivši ministri: Svetozar Pribičevič, Milorad Draškovič, dr. Edo Lukinč, dr. Albert Kramer, dr. Gregor Žerjav.

Vabljeni so vsi somišljeniki in somišljence. Udeležite se zborovanja gotovo.

Načelstvo JDS.

NOVA VLADA.

Imamo torej zopet novo vlado v Beogradu; imeli smo jih že celo vrsto in kakor vse kaže, še tudi za naprej ne bomo prišli do potrebne stalnosti v tem pogledu.

Sedaj so na površju srbski radikalci, hravski frankovci in slovenska ljudska stranka pod vodstvom dr. Korošeca. V ministerstvu imamo 3 slovenske zastopnike in sicer je dr. Korošec ministerski podpredsednik, ter zajedno minister za železnice, kmet Roškar je minister za poljedelstvo, zdravnik dr. Fran Jankovič minister za verstvo. Najbolj simpatično se nam še zdi, da se je ministerstvo za poljedelstvo poverilo kmetu, ker kmet vendarje o kmetijstvu še več razume, kakor duhovnik o železnicih in pa zdravnik o verstvu. Toda ministerski portfelji se pač ne oddajajo po strokovnjakih zmožnostih, temveč pač tako, kakor nanese slučajno politika.

Nova vlada se je porodila v velikih težavah. Ko je bila lista že sestavljena, se je

izkazalo, da sta 2 izmed ministerskih kandidatov pravzaprav državnonevarni osebi. Neki Halil Beg Hrasnica, ki bi naj postal minister za šume in rude, je baje kot bivši avstrijski vojaški sodnik vesil Srbe v Kragujevcu, ter zahteva mirovna konferenca njegovo izročitev kot vojnega zločinka, Ladislav Hanžek pa, ki bi naj bil prevzel ministerstvo za agrarno reformo, je bil avstrijski konfident. Še pravočasno so demokratje opozorili javnost na to dejstvo. Moža sta izginila z liste in tako prevzame g. Krnic ministerstvo za agrarno reformo, dr. Šurmin mesto Krnica ministerstvo za socijalno politiko, a Ivica Kovacevič ministerstvo za šume in rude. Novo ministerstvo se je seveda s to prvo krizo takoj spočetka precej diskreditiralo.

Kako bo šlo z novo vlado naprej, bomo videli in jo bomo sodili po njenih uspehih. Imela bo izvanredno težavno stališče, ker nima za seboj potrebne večine. Politični boji se bodo seveda nadaljevali, boj za ministeriske stolčke ne pojenja, trpi pa pod tem država in narod. Kakor ni mogla dosedanja demokratično-socijalistična vlada doseči vsled opozicije drugih strank nikakih znatnih uspehov, tako se bojimo, da tudi nova vlada ne bo mogla izvršiti svojega programa, ako se ne ublažijo razmere med njo in nasprotnimi strankami. Narodno predstavništvo je zopet sklicano in se sestane dne 3. marca. Nova vlada hoče torej odločevati le v sporazumu z narodnim predstavništvtvom. Vprašanje pa je, ali je to narodno predstavništvo zmožno za delo. Kot prva točka je na dnevnem redu: Konfiskacija vojnih dobičkov. Bilo je že večkrat v razpravi, toda vojni dobičkarji se še vedno brezskrbno vesele svojega plena. Ako bi nova vlada v tem oziru imela več sreče, si bo stekla gotovo mnogo zaslug. Brez konfiskacije vojnih dobičkov ni mogoče urediti

Karel Veliki je mnogokrat strogo opominjal svoje dvornike, naj ostanejo trezni.

Francoski kralj Franc I. je odredil l. 1536 jako stroge naredbe proti alkoholikom. Odredil je, da se vsakega pijanca kaznuje v prvem slučaju z ječo ob kruhu in vodi. Ako so koga drugič zalutili pijanega, se mu je naštelo primerno število palic, tretjič so ga pretepli z biči. Ako je ostal nepoboljšljiv pijanec, odrezal se mu je en prst na nogi, ako to ni pomagalo, se ga je izpostavilo na sramotni kamen, a končno se ga je izgnalo iz domovine.

V nekaterih drugih deželah so zaprli pijance v ječo ter jim dajali le to hrano, ki je bila pomešana z žganjem in to tako dolgo, dokler se ni pijancu zgusnilo ter se je začel braniti vživati tako hrano. Ali pa so zaprli vse, ki so jih našli pijane na ulicah, potem pa, ko so se streznili, so morali pometati ceste, neglede na to, ali je bil kdo bogataš ali siromak.

Cepljenje ran in alkoholne pijače.

Včasih so mislili, da ranjencem koristijo alkoholne pijače, da se jim hitreje celijo rane, ali da vsaj lažje prenašajo bolečine, če uživajo alkoholne pijače.

Ali zdravniki trdijo ravno nasprotno in

naše valute. Dokler se ne uredi valuta, ne pojenja draginja in se ne zboljša naše gospodarstvo.

Torej nova vlada ima rešiti mnogo važnih vprašanj. Ljudstvo čaka, kako se to zgoditi.

Gospodarstvo.

Mazanje trt proti trtni plesnobi in drugim boleznim.

Zlasti važno je za nas letos mazanje trt z žveplovoapneno brozgo proti trtni plesnobi, katera bolezen se je pri nas zelo razpasla in nam povzroča velikansko škodo. Ker žveplovoapnene brozge iz inozemstva ne moremo dobiti, pripraviti si jo moramo sami na sledenči način:

Na 10 l vode se vzame 2 kg finega, zmletega žvepla in 1 kg živega (neugašenega), a svežega, ne starega apna. Posoda mora biti železna (najbolje železen kotel) in še enkrat toliko obsežna kot je tekočine, ker zavzame ta med kuhanjem večji objem.

Najpreje se v kakih dveh litrih tople vode polagoma (po koščkih) ugasi živo apno in se ga končno dobro razmeša na redek apnen belež. Medtem se žveplo, da ne dela kepic, zmeša z nekoliko vode v gosto kašo, ki se jo potem vmeša med apnen belež. Nato se dolije še ostalo vodo in se s kako palico zmeri globočina tekočina v kotlu.

Najpreje se napravi zareza, da se označi, koliko tekočine vsebuje posoda (kotel), ker je treba med kuhanjem izhlapelo vodo vedno iznova nadomestiti (doliti z vročo vodo). Zmes se kuha eno uro ob vednem mešanju, da se končno izpremeni v rjavo, včasih (vsled vpliva

dokazujoče to na podlagi praktičnih opazovanj ranjencev ob času vojske).

Tako je opazil zdravnik Heyfelder v zadnji vojski, da so se zdravile pri zdržnih Turkih in Tatarih zelo težke rane hitro, brez vročine in drugih posledic, dočim je bilo pri Rusih, ki so uživali žganje zdravljenje veliko bolj težavno.

Enake pojave so navajali zdravniki v grško-turški in zlasti še v rusko-japonski vojski.

Pri Japoncih, katerih zdržnost je splošno znana, niti kužne bolezni, kakor kolera, legar malarija, ki se tako rade pojavijo v vojnem času, niso nastopile.

Zdravnik Azimovo piše, kako zelo presegajo zdržni Arabci in Alžirci Francoze v odpornosti pri ranitvah. Težke rane so zdravili zdravniki pri njih v najkrajšem času. To so pripisovali njihovi zdržnosti od alkoholnih pijač.

A ne le vojakom je priporočati popolno zdržnost, potrebna je vsakemu, ki mu je manj njegovo življenje.

Norveško ženstvo in žganje.

Na Norveškem je bila leta 1894 sprejeta postava, ki dovoljuje občinam, z glasovanjem odločiti, ali se naj v občini kuha žganje ali ne. Vsak moški ali ženska, ki je star 25 let,

Pri starih narodih so bili zakoni proti alkoholu prav strogi. V Atenah, domovini umetnosti in lepote, so stari Grki obsodili nekega zakonodajnega uradnika na smrt, ker se je preveč napisil.

Sdrogi Spartanci pa so šli še dalje. Ti so popolnoma prepovedovali pitje opojnih pijač in Lykurg je ukazal, da se povsod zatre vinska trta.

Za časa rimske republike je bilo prepovedano piti mladini vino; šele nad 30 let stari moški so smeli vživati vino. V slučaju pa, da je kdo storil v pisanosti zločin, se to ni smatralo kot olajšajočo okolščino, temveč se je zločine zaradi tega še strožje obsodilo.

Grški modrijan Pittakos v Mytileni je izdal naredbo, da se mora vsakogar, ki je v pisanosti zagrešil kak zločin, dvakrat strožje kaznovati, kakor onega, ki ga je storil v treznosti.

Mohamed, ustanovitelj Izlama je popolnoma prepovedoval v Koranu vživanje vina.

železa) nekoliko zelenkasto tekočino. Ko se tekočina ohladi, se ji dodene dva- do trikratno množino vode in nato precedi skozi gosto, žično sito, nakar je takoj porabna za mazanje trt. Nerazkuhan ostanek ostane lehko v kotlu za prihodnjo kuho.

Po režnji je treba vso staro skorjo na trtah ostrgati, najbolje z mehkimi žičnimi krtačami. Rezje (rezino) spravimo iz vinograda in ga sežgemo. Nato pa trto vso, od zemlje do vrha namažemo s pripravljenou apnenou brozgo. Za mazanje vzamemo kak čopič, ali krtačico za leščilo, ali pa okoli palice ovito cunjo. Dobro je mazati trte dvakrat, zadnjikrat pa vsaj osem do štirinajst dni preje, preden se prično očesa napenjati. Mazanje uničuje škodljivce in zadržuje trte, da prezgodaj ne odženejo, kar je gotovo ugodno.

* * *

Zamenjava kronskega bankovca. Ko je nastopila nova vlada v Beogradu, se je po časopisih razglašalo, da je zamenjava kronskega bankovca Avstro-ogrsko banke za kronske dinarske bankovce ustavljena. To ni resnica, temveč se zamenjava vrši naprej. Iz prometa se jemljejo kronske bankovci po 20, 50, 100 in 1000 K. Vsi ti kronske bankovci prenehajo biti splošno plačilno sredstvo v naših pokrajinih po 15. marcu. Imeli bomo potem le še nove kronske dinarske bankovce. Zamenjuje se bankovce pri davčnih uradih in nekaterih denarnih zavodih, 1000 kronske bankovce zamenjajo samo davčni uradi. S temi 1000 kronske dinarske bankovce je sploh zelo kočljiva stvar. Kroži namreč veliko število falzifikatov. Finančna oblast je ugotovila 10 vrst ponarejenih kolkov na tisočkah. Vse to se nam uradno razglaša še le sedaj, ko se je zamenjava pričela. Poprej živ krst ni ljudstva opozoril, da naj bo previdno pri sprejemaju tisočakov. Posebno se ni nikdar uradno razglasilo, kako izgledajo falzifikati. Sedaj pa prideš k davčnemu uradu s tisočakom in — hop po njem — Falzifikat! Ne vemo, kako pride občinstvo do tega, da naj trpi škodo, ker je v dobrini veri in celo od bank, denarnih zavodov ter uradov sprejelo tisočake s ponarejenimi kolki. Razburjenje je veliko. Promet trpi, vrednost krone pa pada radi nezaupljivosti proti našemu plačilnemu sredstvu. Smo odločeno za to, da se zamenjava izvrši. Mogoče bomo vendar potem bolj obvarovani proti ponarejanju. Istotako pravično pa je, da se varuje naše ljudi pred škodo, katere niso sami zakrivili. Bilo bi krivično, ako naj plača škodo naš

kmet in sploh naš človek, ki je sprejel falzifikat za svojo blago, ali za svoje delo, sicer pa naj ima dobiček. Imamo novo vlado, bomo videli, kako bo znala ščititi naše koristi.

Klanje breje živine prepovedano. Naredba ministra za prehrano in obnovo dežel z dne 31. januarja t. l. odreduje sledeče: Krave, telice, ovce in svinje, dokler so breje, junčki do dveh in pol leta, teleta in jagnjeta ženskega spola se ne smejo klati, niti prodajati za klanje. Isto velja za teleta moškega spola pod štirimi tedni, to je, dokler se jim popek ne zaraste in dokler jim zobovje popolnoma ne predre. To določilo ne velja samo v služaju zasilnega klanja. V drugih slučajih pa mora živinorejec zaprositi za klanje ali prodajo v klanje dovoljenje od politične oblasti, n. pr. če živinča ni sposobno za plemenje, ali ima hibo, ali je zaostalo, ali pa bolno. Za teleta moškega spola pod 4 tedni oz. dokler niso zaraseni in nimajo zob, se tako dovoljenje ne sme izdati. Dovoljenje se mora zabeležiti na živinskem listu. Prestopki se kaznujejo z globo do 400 K ali z zaporom do 30 dni. Če zakrivi tak prestopek obrtnik, se mu razen globe oz. kazni lahko odvzame tudi obrt. Ta naredba je že pravnovejjavna.

Državni nadzor in državna uprava veleposestev. Ministrstvo za agrarno reformo nam je z ozirom na svojo novo naredbo glede državnega nadzorovanja in uprave veleposestev poslalo sledeči komentar: Stanje, ki ga je povzročila po vsem svetu svetovna vojna, zahteva nujno tudi pri nas velikih socijalnih in ekonomskih reform, med katere spada brezdvomno tudi agrarna reforma. Reforme tako velikega obsega, povzročale so vedno močne stresljaje v ekonomskem življenju naroda. Ako si pobliže ogledamo sedanje prilike v našem ekonomskem življenju, posebno prilike poljedeljske produkcije, pričemo da nepobitnega zaključka, da niso te prilike, — v kolikor se v javnosti nepovoljno kritizirajo — vstvarjene samo po agrarni reformi, nego da so neizbežna posledica desorganizacije sedanjega družabnega reda. Ministrstvo za agrarno reformo postavilo se je radi tega na stališče, da je treba pri izvajjanju agrarne reforme obdržati kolikor mogoče stalno kontinuiteto poljedeljske produkcije, ter bo vsled tega z jedne strani obvezalo vse poljedelce, ki dober zemljo od veleposestev, da izpolnijo gotove pogoje z ozirom na obdelovanje zemlje, z druge strani bo postavilo veleposestva pod drž. nadzor in po potrebi tudi pod drž. upravo, to pa radi tega, da se obdrži stabilnost produkcije. Ministrstvo za agrarno reformo je izdelalo uredbo o državnem nadzoru in o državni upravi veleposestev. Intencija uredbe je v glavnem, da se obdrži in če mogoče z racionalnim obdelovanjem še poveča produkcija na veleposestevih v času, ko se imata izvesti agrarna reforma. Po tej naredbi imajo veleposestniki nevezane roke pri obdelovanju svojih veleposestev, seveda mora biti to obdelovanje racionalno in napredno, ozirati se mora na občne potrebe, negotovati mora agrarno industrijo — kjer to gre, v prvi vrsti sladkorno industrijo — dvingati mora mlekarstvo, živinorejo, poboljševati vrste semen itd. Veleposestniki morajo vsled tega obdržati cel inventar, živ in mrtev, v polnem obsegu; isti se bo zmanjševal le v toliko, v kolikor se bo površina posestva po izvajjanju agrarne reforme krčila. Naloga državnega nadzora je, da čuva nad tem, da veleposestniki navedene dolžnosti točno spolujujo; ako bi se tega ne držali, prevzame se njihovo posestvo po novi uredbi v državno upravo. V naredbi je jasno in točno določena kompetenca državnega nadzora veleposestev; iniciativna in dobra volja veleposestnika pri obdelovanju onega zemljišča, ki se mu pušča užitek, ni v nobenem slučaju vezana. Nadzor se ne bo vodilo birokratski, ampak strokovno, pazilo se bo, da se produkcija po možnosti dvigne, obenem pa tudi, da se varujejo interese sistematične izvedbe agrarne reforme. Za vodstvo državne uprave na onih veleposestvih, koje prevzame ministrstvo za agrarno reformo v svojo upravo, veljajo po uredbi ista načela.

Dopisi.

Dijaški kuhinji v Ptiju je podaril 50 K g. Tone Ribič, davčni uradnik, mesto venca Franu Pihlerju.

Postaja Hajdin-Breg. Z zgradbo tega novega postajališča se je že pričelo. Prizadete občine so dosedaj prispevale za zgradbo okroglo 30.000 K, kateri znesek se je že položil pri blagajni ravateljstva Južne železnice v Ljubljani. Cene materialu in delavcem so pa med tem neizmerno poskočile. Treba bo vsled tega zbrati še najmanj 15.000 K, ako hočemo, da se stavka konča. Pripravljalni odbor, kateremu načeljuje gospod Janez Grah, občinski predstojnik na Hajdinu, je oddal stavbo v lastni režiji, ker bodo tako stroški manjši, kakor pa če gradi postajo južna železnica sama. Na prizadate občine se je odposlala zopet prošnja za zbiranje nadaljnih prispevkov. Ti prispevki se polagajo, kakor znano, v pisarni g. dr. Ivana Fermevca, odvetnika v Ptiju. Le, če se bodo vse občine, ki se prijeli poziv, odzvale prošnji, bo mogoče izvršiti načrt.

Železniška nesreča. V torek 24. t. m. sta okoli 17. ure iz postaje Slov. Gradič proti Dravogradu utekla dva naložena tovorna voza in trčila na prog na mešani vlak, vozeč iz postajice Sv. Jedert proti Slov. Gradiču. Pri tem so bili razbiti en osebni, en službeni voz in oba utekla voza. Med potniki in osobjem vlaka je nekaj težko in nekaj lahko ranjenih. Promet ni prekinjen. Preiskava je v teku.

Požar v občini Sv. Marko niže Ptuja. Dne 19. februarja 1920 je uničil požar 11 posestnikov in želarjem v Novi vasi, občina Sv. Marko niže Ptuja vsa gospodarska poslopja z zaledami vred in stanovališča. Nesrečni pogorelcji so večinoma brez strehe, ter v najhujši bedi. Mnogim je pogorel živež, deloma tudi hišna oprava in obleka. Zavarovalnina znaša komaj par tisočakov, tako, da brez tuje pomoči vsled hude draginje ne bo nobenemu mogoče si zopet vzpostaviti gospodarstvo. Da se nesrečnežem pomaga, se je sestavil požorni odbor, kateri namerava započeti večjo pomožno akcijo potom zbirke ter po obsegu škodo razdeliti nabranou podporo med prizadete. Zato se obrača podpisani pomožni odbor v imenu nesrečnih pogorelcov do občinstva z iskreno prošnjo, da zbira darove za omenjeno podporno akcijo, ter darove vpošlje pomožnemu odboru. Vsem blagim darovalcem se toplo zahvaljujem. Za pomožni odbor za pogorelce pri Sv. Marku: Dr. Pirkmaier, vodja okrajnega glavarstva.

Vreme krivo boleznim. Imamo zimo kakor bi se nahajali kje v Siciliji. Nikakor pa ne prija nam. Bolezni so širijo, „španska“ vlada kot svoječasno kolera. K sreči so noči bolj bladne, da priroda ne more še oživeti.

Politične vesti.

Amerika zahteva novo mirovno konferenco. LDU Berlin, 25. februarja. (Dun. kor. urad.) „Berliner Tageblatt“ poroča iz Bazla: Po veste, ki so prišle semkaj iz Rima, poroča „Messagero“ iz New Yorka, da je precej verjetno, da bo senat sprejel predlog predsednika Wilsona, ki zahteva, da se skliče nova mednarodna konferenca za temeljito revizijo mirovne pogodbe.

Beograd zahteva odklonitev ultimata. Beograd, 26. februar. („Jugosl.“) Vse beograjsko časopisje soglaša v odločni zahtevi, da mora tudi nova vlada obnovljen angleško-francoski ultimat brezpogojo odkloniti. Treba je antanti dokazati, da so njeni računi, ki je špekulirala na spremembu vlade, popolnoma pogrešeni. Narod ostane isti, pa naj se vlade še tako menjajo, in narod ne bo nikdar dopustil, da bi se katerakoli vlada odrekla našim primorskim rojakom.

Kaj poročajo o nas v Italiji. LDU Trst, 23. februarja. „Gazzetti di Venezia“ brzojavljen korespondent iz Brna od 21. t. m.:

ima pravico glasovati. Leta 1895 je bilo prvo glasovanje. Boj je bil hud za žganje in proti žganju. Na deželi so ga povsod odpravili, tudi domače kotle so opustili. Bolj trdo je šlo v mestih. Vzdignile so se pa zlasti norveške žene kakor Spartanke zoper sovražnika domače sreče. Med ženstvom je bilo silno navdušenje. Ker je na deželi že prej bilo glasovanje, so žene in dekleta še v mesta, ko je bilo tam glasovanje. Po hišah so preuzele razna gospodinjska dela, da so domače ženske lahko še na volišča. Oblekle so se v resna temna oblačila, kakor bi še v svetišču. In ko se je pozno zvečer izvedel izid glasovanja, da je izmed 13 mest jih 11 odklonilo, kuhanje žganja, je zavladalo nepopisno veselje. Tiste, ki so poprej živele v sovražtvu, so si prijateljski stiskale roke.

Slovenke, vzemite si za zgled norveške žene! Začnite tudi ve odločen boj proti temu sovražniku hišne sreče, miru in zdravju. Kako žalostno je pri nas, da celo žene in dekleta srkajo ta gnuš in stup. Ali bi se kje v Sloveniji dobila občina, kjer bi se večina izrekla proti žganjarnam, če bi prišlo do glasovanja?

Šnopsarne in kotli so znamenja naše sužnosti in zaostalosti.

Tisti, ki imajo največ dobička od žganja, nas sramotijo po časnikih kot divjake, razbojnike in tolovaje.

Zato veljaj odločno in povsod:

Proč s šnopsom! Proč s stupom, proč z goljufijo!

"Jugoslovenska agencija" v Luzernu poroča o protitalijanskih demonstracijah po vsem kraljestvu SHS, ki imajo svoj razlog v londonskih razpravah glede jadranskega vprašanja. Glasom poročil te agencije je beogradska vlada trdno odločena, posebno po koraku, ki ga je storil Wilson, da ne popusti niti za ped jugoslovenskega ozemlja Italiji. Brzojavka nadaljuje, ne da bi se vedelo, ali je to še poročilo "Jugoslovenske agencije", ali pa lastno mnenje dopisnika: Agitatorji, ki jih pošilja vlada, hodijo po vseh mestih in imajo predavanja, da razlože jugoslovensko stališče in ščuvajo prebivalstvo na odpor ter izzivljajo protesne resolucije proti Italiji, ki se potem posiljajo v Beograd in ameriški vladni. Srbski regent prestolonaslednik je eden najbolj delavnih propagandistov. Po svojih bojevitih govorih v Beogradu je še govoril v Zagrebu, Ljubljani in po drugih krajih kraljestva (?!) Povsed je označil Italijo kot požrešno, imperialistično sovražnico Jugoslavije. (Op. LDU: Objavljamo to poročilo zgolj kot ilustracijo prepričevalne italijanske propagande.)

Društvene vesti.

Lavna knjižnica v Narodnem domu posluje od 1. marca naprej trikrat na teden in sicer o pondeljkih, sredah in sobotah od 17. do 18. ure. Cenjeno občinstvo se obenem prosi, da zanesljivo vrne vse one knjige, ki so bile izposojene v prejšnjih letih in se dosedaj še niso vrstile, kajti knjižnica trpi občutno škodo vsled izgube njenih najboljših knjig.

Oglas.

Telefonski pogovori z Nemško Avstrijo. Telefonski pogovori so dovoljeni ta čas razen med Ljubljano tudi med Mariborom, Celjem Ptujem in Zidanim mostom na eni ter Dunajem in Gradcem na drugi strani. Triunutni pogovor stane v vseh imenovanih primerih štiri dinarje ali 16 K. Nujni pogovor pa velja trikrat toliko.

Oglas. Vsled odloka upravnega odbora samostalne monopoliske uprave z dne 12. januarja 1920 št. 403 in odobrenja gospoda finančnega ministra z dne 1920 št. 180 imajo od 20. svečana 1920 dalje veljati za svalčeni tobak, tobak za pipo in za svalčice nove zvišane cene, ki pomenijo približno 10—20% povika pri teh tobačnih izdelkih. V tem smislu so se popravili tudi cenovniki o izdelkih tobačnega monopola, ki so na vpogled v vsaki tobačni zalogi in trafiki.

Za upravo občin v Prekmurju se rabi večje število občinskih tajnikov. Prednost imajo domačini Prekmurci, posebno če so tudi ob enem invalidi. Lastnorodenčno pisane prošnje v slovenščini (prekmurščini) je vložiti najkasneje do 15. marca 1920 pri civilnem komisarju za Prekmurje v Murski Soboti. Prošnji je prilожiti krstni in domovinski list, dalje od strani invalidov dokazilo, da so invalidi. Kot predizobrazba se zahteva osem razredov ljudske šole, meščanska šola, delna srednja šola ali podobno. Ureditev službenih prejemkov se bude izvršilo kasneje. Vsi oni, kateri bodo sprejeti v službo, se bodo morali udeležiti pripravljjalnega tečaja za občinske tajnike, kateri se ustavljajo v kratkem v Ljubljani. Tečaj bo trajal eden do dva meseca. Pouk bo brezplačen in bude deželna vlast v Ljubljani dočila kasneje, v koliko bude mogla pozameznikom, posebno domačinom iz Prekmurja dovoliti študijsko podporo.

Prosveta.

Štiridesetletnica "Ljubljanskega Zvona." "Ljubljanski Zvon" slavi letos redek literaren jubilej, štiridesetletnico svojega delovanja. Njegova zgodovina je obenem zgodovina slo-

venskega slovstva in našega kulturnega na-predka v tej dobi; zakaj od svojega početka pa do današnjih dni je Zvon določeval smer našemu slovstvu, deloma s svojimi poezijami in leposlovjem, deloma s svojo kritiko. Njegovi sotrudniki so naši najboljši pripovedniki, pesniki, kritiki; iz njega je vzniknila naša moderna. Pomlajal se je od generacije do generacije z novimi svežimi močmi; zato je ostal njegov duh čil in življenska moč mu sedaj ni nič manjša, kakor je bila v prvih njegovih letih. V jubilejskem letniku bodo sodelovali naši najboljši pesniki in pisatelji. Glavni pripovedni spis, ki bo začel že v prvi številki izhajati, bo dr. Šorljev roman "Gospa Silvija", ki je zajet iz modernega življenja. Visoko kroniko, katera je vzbudila v preteklem letniku toliko zanimanja in pri-trjevanja, bo pistalej nadaljeval. Da se bo mogel "Ljub. Zvon" v dosedanji smeri razvijati in spopolnjevati, zato potrebuje čim več naročnikov. Založništvo vabi vsled tega vse ljubitelje slovenskega leposlovja, da pri-stopijo v vrste Zvonovih naročnikov. Vsled podvojenih stroškov za papir in honorarje, je založništvo primorano povišati celoletno naročnine na 70 K, oziroma polletno na 35 K in četrletno na 17.50 K. Dosedanje naročnike, kateri bodo listu brez dvoma ostali zvesti tudi naprej, prosi založništvo, da pridobivajo nove naročnike. "Ljub. Zvon" se naroča pri Tiskovni zadruži v Ljubljani, Sodna ulica 6.

"Nebesa na zemlji." Šaloigro tega imena so zadnjo soboto večer in v nedeljo popoldne uprizorili naši igralci „Dram. dr.“ V početku smo imeli utis, da nekaterim vloge ne pristojajo. Njihova igra je bila vsaj navidezno le zunanjega. Tekom časa pa se je razvila igra prav dobro; tempo in način igranja sta uzadovoljila v vseh ozirih občinstvo, da se je nasmejalo prav temeljito. V nedeljo popoldne se je naše kmečko prebivalstvo pri tej igri v nabito natlačenem gledališču prav pozabavalo. Upamo, da bode kmalu naš gledališki hram zopet toriče veselja.

Razno.

Mrtvega je v grobu okradel. Kam pelje draginja in pomanjkanje obleke, nam z grozo kaže slediči slučaj: V Braniku pri Pragi so pokopali premožnega sina, katerega so oblekli v čisto novo obleko, vredno nad 10.000 K. Grobokop Eduard Wahsmann, 20 let star, pa je zahrepel po tej obleki. Čez nekoliko dni si je postavil nekega delavca na pokopališče za stražo, odkopal grob, odprl krsto, slekel mrtvecu celo obleko, katero je na to dal pri kroju zase predelati. Čez nekaj časa pa ga je bilo groza te mrtvaške obleke ter jo hotel prodati. Oni delavec, ki je bil na straži, pa bi menda tudi rad imel svoj delež na tatvini in je pred prodajo kupca svaril, naj ne kupi mrtvaške obleke. Kupec je rop ovadil in grobokopa so obsodili na 2 meseca težke ječe. V Braniku je ta vest vzbudila grozo, ker so bili prepričani, da je grobokop še več drugih mrtvecev okradel. Tako so izkopali s sodno komisijo drug novi grob, pa se k sreči našli mrtveca oblečenega.

Draga svinja. S Koroškega poročajo "Reichspošti-i": V Launsdorfu pri Sv. Vidu so se te dni pripeljali Italijani z avtom pred neko žago da bi kupili les. V teku govora so tudi vprašali, ako ima posestnik žage močno na prodaj kako svinjo. Imel je eno svinjo z nekaj več kot 100 kg in je zahteval zanjo "pet tisočakov." On je mislil seveda kron, toda, kakor da bi iz oblakov padel, ko so mu Italijani izplačali 5000 lir. Svinja je bila torej prodana za 35.000 kron. To je najbrž najdražja svinja, kar se jih je sploh na Koroškem prodalo. Sploh pa 2000 lir za 1 govedo tukaj ni nobena redkost več. — Predstavljamo si lahko, kako se pod temi pogoji preskrba prebivalstva otežkoča in draži.

*Anton Vaupotič
Rezika Kostjak*

zaročena.

Ptuj, dne 29. februarja 1920.

KOČIJA

polkrita, za 8 eceb v dobrem stanu, se takoj proda. Vpraša se pri Martin-u Korenjak-u, gostil. v Bukovci p. Ptuju.

Šivalni stroj

za krojače se takoj proda. — Vpraša se v Kremljevi ulici št. 9.

Objava sejmov.

Od 25. februarja 1920 se bo obdrževal vsako sredo v tednu na mestnem sejmišču v Ptaju

SVINJSKI SEJEM

Dovoljeno je dovažati svinje samo iz mesta Ptuj in iz občin celega političnega okraja ptujskega. Svinje iz drugih mest ali političnih okrajev ni dovoljeno dovažati.

Mestni magistrat Ptuj, dne 26. febr. 1920.

Vladni komisar: Dr. M. Senčar s. r.

Vinogradnik

razume tudi poljsko delo, išče stalno službo. Naslov pove uprava "Ptuj. lista."

Boljša deklica

zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se išče kot pomoč pri šolskih nalogah za 2 otroka, katera obiskujeta 4. in 5. razred ljudske šole. Vrh tega bi se še rabila tudi za domača dela. Oglasiti se je pri g.

OSKAR-JU MOSES, Breg pri Ptaju.

RAZGLAS.

Glasom brzojavnega poročila 44. okružne pukovske komande v Mariboru št. 21486 se poroča, da je rekrutovanje **prvega marca** t. I. odgodeno na nedoločen čas.

Mestni magistrat Ptuj, dne 27. febr. 1920.

Vladni komisar: Dr. Senčar I. r.

SOL ·brez nakaznice in OVES

v vsaki množini odda po dnevni ceni tvrdka

Franz Iglič, Breg p. Ptuju

Ekspozitura Ljubljanske kreditne banke v Ptiju.

Delniška glavnica in rezerve okroglo K 50,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3 $\frac{1}{4}$ % čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.

Vsakovrstni čevlji, dobro in lično izdelani, čevljarske potrebščine, raznovrstno drobno ali galanterijsko blago, različni okraski, kakor vsi v papirno stroko spadajoči predmeti, dobe se vedno po primerni ceni v trgovini. J. N. Peteršič v Ptiju.

Miši - podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 7—, za podgane in miši K 7—, za ščurke 8 K; posebno močna tinktura za stenice 7 K; uničevalec moljev prašek proti ušem v obleki in perili, proti mravljam, proti ušem pri perutnini 6 K; prašek proti mrčesom 6 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 4 in 8 K; mazilo za uši pri živini 4 in 8 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 6—. Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

Sladno kavo

znamka

„VARDAR“

v zavitkih po 200 in 500 g, originalni zaboji po 50 kg, po najnižji ceni, vsaka železniška postaja franko, dobavlja

Jovo Gigovič

Maribor IX., Glavni trg 21.

Oddaja gostilne v najem

Dne 1. aprila 1920 se odda v najem restavracija

Švicarske hiše (Schweizerhaus)

v ljudskem vrtu v Ptiju.

Restavracija pride v vpoštev kot postranski dohodninski vir za invalide; posestniki drugih dohodninskih virov, ali pa tudi za take, ki prevzamejo vzdrževanje dela v ljudskem vrtu.

Prosilci naj se javijo do 27. februarja 1920 v Ptiju pri gosp. ravnatelju Kersche, kateri da pojasnila v najemninskih, kakor tudi v drugih pogojih.

V ljudskem vrtu (Volksgarten) v PTUJU

polepševalnega društva (Verschönerungs-Vereines) s e bodo dne

29. februarja 1920

popoldan ob 3. uri na licu mesta prostovoljno licitirala oddaja v najem 1 velikega in 1 malega travnika, 1 velike in 1 male njive, potem izkoriščanja trave v drevoredu za 1920.

Zdražitelji imajo najemnino takoj v gotovini za položiti.

Stalna vodna sila

za vsako tovarno sposobna (do zdaj mlini, žaga in trgovina z lesom) se takoj proda s posestvom, ali brez posestva. Več pove uprava „Ptujskega lista.“

Za vinogradnike!

Kdor si letos želi nabaviti nove

brizgalke proti perenospori

naj si jih ogleda prej pri kleparju :: A. MAJCEN, Hrvatski trg v Ptiju. :: Tam se dobivajo brizgalke najnovejše oblike, katere so jako trpežne ter ne potrebujejo daljčasa nobenega popravila. Cene bodo po dnevnih cenah za potrošeni materijal.

Nov srednje težak voz

in nekaj dobro ohranjenih sedov se proda. Naslov pove uprava lista.

OKILIC.

Podpisani Matija Horvat, posestnik v Dornavi štev. 33 obžalujem žalitve proti Janezu, Jakobu in Julijanu Čuš, posestnikom v Dornavi ter se jim zahvaljujem za odpustitev kazni.

Matija Horvat.

Sivalni stroj

za krojače (Ringschiff Singer) in sod za gnojnico, drži 9 hl s pumpo vred proda Janez Gregorec, gostilničar v Krčevini pri Ptiju.

Citajte in razširjajte „Ptujski list.“

OBVESTILO.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da otvorim dne

1. MARCA V PTUJU, KREMPLJEVA ULICA 2.
(v nekdanjih Leposchevih prostorih)

TRGOVINO Z ŽELEZNINO

ter z vsemi v mojo stroko spadajočimi predmeti.

Zagotavljam, da se budem potrudil cenj. odjemalce sedanjim gospodarskim okoliščinam primerno in solidno postreči, se priporočam za obolel obisk

ANTON BRENCIČ
TRGOVINA Z ŽELEZNINO.

Brzovanji naslovi:
JJP – Maribor

Jugosl. inženirska podjetje

družba z o. z.

inženirska pisarna in stavbno podjetje

Ljubljana, Sodna ul 2. || Maribor, Vitrinohofova ul. 34

Oddelok I.

Projekti, proračuni. Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbno nadzorstvo.

Oddelok II.

Vodne građe; izraba vodnih sil; poljedelska melioracija

Oddelok III.

Beton, želozobeton, Železne konstrukcije.

Oddelok IV.

Železnice, ceste, predori, mostovi

Oddelok V.

Industrijska in gospodarska poslopja

Oddelok VI.

Komerčialno razpečevanje građiva, orodja in industrijskih tvari